

forbindelse med patentering af gener, og jeg er glad for, at vi fik sagen tilbage mellem anden og tredje behandling, så vi fik mulighed for, at Etisk Råd og en række af de lægefaglige miljøer kunne give deres besyv med i forbindelse med lovens endelige udformning. Høringssvaret fra Etisk Råd påpegede en række problemer og en række usikkerheder, som jeg havde håbet, vi kunne få indføjet i lovforslaget i fællesskab. Men det har ikke været tilfældet, og derfor har vi fra SF's side stillet en række ændringsforslag, som i stor udstrækning bygger på de betænkeligheder, Etisk Råd har givet udtryk for.

Det, der er kernen i lovforslaget, er jo, at man på den ene side har et ædelt ønske om – som der står i lovens § 1 a – at det menneskelige legeme på alle de forskellige stadier af sin opståen og udvikling og dele af det, herunder en gensekvens eller delsekvens, ikke kan udgøre patenterbare opfindelser. Det er jo et ædelt formål, men problemet er bare, at man straks i den efterfølgende paragraf opstiller en række undtagelsesbestemmelser. Man siger, at selve det, at der opstilles kriterier for, hvornår opdagelser af naturen – herunder de menneskelige gener – alligevel kan opfattes som patenterbare opfindelser, og selve det, at der fastslås nogle etiske begrænsninger og i det hele lovgives nærmere om patentering af dele af menneskelegemet, indebærer jo netop, at den grundlæggende bestemmelse i hovedparagraffen undergraves.

Det er den usikkerhed, vi har ønsket at få fjernet, så det slås fast, at der ikke kan foretages patentering af menneskelige gener, fordi det simpelt hen strider mod respekten for menneskeheden og det enkelte menneskes integritet og værdighed. Det er baggrunden for, at vi har stillet ændringsforslagene, og vi håber, at Folketinget efter en nærmere overvejelse også vil stemme for dem.

Jeg skal slutte med at sige, at det er klart, at hvis vi får vore ændringsforslag vedtaget, er vi selvfølgelig også indstillet på at bære lovforslaget igennem, men i modsat fald vil vi anbefale det til forkastelse.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil også udtrykke glæde over, at vi fik lovforslaget tilbage til behandling i udvalget efter andenbehandlingen, og jeg vil også gerne sige, at jeg er glad for hele den debat, vi har fået, og for høringen med Etisk Råd og udtalelser fra en masse andre mennesker. Det har dog tilsyneladende

ikke været i stand til at flytte flertallet for lovforslaget.

Vi har selv stillet ændringsforslag og støtter SF's forslag, som simpelt hen vil pille muligheden for, at man kan tage patent på menneskelige gener, ud af patentloven, men det har vi ikke kunnet få flertal for. Vi er lidt skuffede over, at vi ikke engang kunne få flertal for vort ændringsforslag nr. 6, som også har tilslutning fra SF og Enhedslisten, og går ud på, at Patent- og Varemærkestyrelsen i forbindelse med ansøgninger om patent på bioteknologiske opfindelser konkret skal undersøge og redegøre for eventuelle etiske aspekter og konsekvenser af det enkelte patent.

Derudover ønsker vi, at Patent- og Varemærkestyrelsen i samarbejde med Etisk Råd en gang om året skal redegøre for de samlede effekter af patenter på det bioteknologiske område. Dette lille beskedne ønske, som ikke anfægter direktivets gennemførelse og implementering, synes vi alligevel kunne have givet sikkerhed for, at der blev foretaget en etisk vurdering fra dansk side. Ministeren har nemlig oplyst, at den kunne bruges til at anke en patentafgørelse til Miljøankenævnet og få den prøvet ved domstolene. Vi får jo altid forklaret, at selv om man får patent på menneskelige gener i et andet land, er det ikke sikkert, at det patent kan godkendes i Danmark, for som der står i bemærkningerne til direktivet, så det ikke støde an imod etik og almindelig sædelighed i det pågældende land.

Derfor ville vi gerne have haft sikkerhed for, at man fik den etiske oversigt og hele tiden rettede det etiske søgelys mod de patenter, som kommer igennem. Det kunne man have gjort uden at anfægte implementeringen af direktivet, men ikke engang det kunne der altså blive flertal for. Det er vi lidt skuffede over, så derfor stemmer vi imod lovforslaget.

Frank Aaen (EL):

Jeg skal sige, at vi støtter to af de ændringsforslag, som SF og Kristeligt Folkeparti har stillet, for de er klare forbedringer. Vi er specielt tilhængere af ændringsforslag nr. 4, hvor det siges, at en patentering af menneskelige gener er uforenelig med det etiske hensyn til den menneskelige værdighed, integritet og selvbestemmelsesret. Vi mener faktisk, det burde være helt umuligt at patentere et menneskeligt gen, og det er vores hovedsynspunkt.